

AMKIT-konsortio

Toimintasuunnitelma 2025

Konsortio jatkaa strategiansa 2021–2025 täytäntöönpanoa vuonna 2025. Strategian tavoitteet ovat yhteistyö, avoimuus, yhdessä oppiminen ja vaikuttavuus. Konsortio valmistelee uuden strategian seuraavalle viisivuotiskaudelle 2026–2030. Strategia hyväksytään syksyn 2025 vuosikokouksessa.

Yhteistyö on konsortion toiminnan ydin

Konsortio tukee yhdessä tekemistä ja yhteistyötä. Kannustamme konsortion jäseniä muodostamaan työryhmiä tärkeiksi katsomiensa asioiden ympärille ja ehdotamme itse yhteistyötä yhteisten asioiden eteenpäin viemiseksi. Konsortio tukee työryhmiä tarjoamalla käyttöön työkaluja, joita työryhmät ja verkostot voivat hyödyntää. Näihin kuuluvat eDuuni- ja Slack-alustat sekä uutiskirje-työkalu. Konsortio auttaa tarvittaessa webinaarien ja tapahtumien järjestämisessä.

Konsortio järjestää koko amk-kirjastosektorin AMKIT-verkostopäivän vuonna 2025. Lisäksi konsortio järjestää verkossa työryhmien yhteisen esittäytymistapahtuman, jossa työryhmät pääsevät kertomaan ajankohtaisia asioita toiminnastaan. Konsortio jatkaa yhteistyötä kumppaniensa kanssa ammattikorkeakouluissa ja yli sektorirajojen. Konsortion edustajat osallistuvat työryhmien ja verkostojen toimintaan. Konsortio kutsuu yhteistyökumppaneita myös kahdenvälisiin keskusteluihin. Kirjastonjohtajille järjestetään säännöllisesti mahdollisuuksia yhteiseen keskusteluun.

Avoimesti yhdessä

AMKIT-konsortio on allekirjoittanut avoimen tieteen ja tutkimuksen julistuksen 2020–2025 ja toimii avoimuuden periaatteita kunnioittaen. Jatkamme yhteiskunnallista vaikuttamista kommentoimalla ja osallistumalla avointa tiedettä ja tutkimusta sekä avointa oppimista koskevaan keskusteluun. Konsortio pyrkii vaikuttamaan toiminnallaan avoimen tieteen kustannusten kehitykseen yhteistyössä muiden tieteellisten kirjastojen kanssa. Digivisio 2030 -hankkeen myötä avointen oppimateriaalien merkitys oppimisessa ja opetuksessa kasvaa. Konsortio pyrkii vaikuttamaan avointen oppimateriaalien laadun ja saavutettavuuden puolesta.

Konsortio toimii yhteistyössä Avoin TKIO-verkoston, Tekoälyverkoston, Julkaisuverkoston ja Saavutettavuus-ryhmän kanssa. Konsortion jäsenet osallistuvat verkostojen toimintaan ja järjestämme yhdessä kirjastoille sopivia tapahtumia. Tuemme verkostojen toimintaa tarjoamalla työkaluja verkostojen käyttöön.

Oppivien jäsenten oppiva konsortio

Kannustamme jäseniämme jatkuvaan oppimiseen. Tuemme toisiltamme oppimista ja tarjoamme mahdollisuuksia jakaa hyväksi havaittuja käytäntöjä mm. työryhmätoiminnan sekä verkosto- ja sidosryhmätapaamisten kautta. Seuraamme Digivisio 2030 -hankkeen etenemistä ja sen muutosvaikutuksia kirjastojen aineistopolitiikkaan, aineistojen välittämiseen ja tiedonhaun koulutuksen kehittämiseen. Tekoälyn kehittymistä seurataan usealla saralla. Tekoälyverkosto jatkaa vuonna 2023 alkanutta toimintaansa. Pedagogiikkaryhmä tekee yhteistyötä tekoälyverkoston kanssa kehittääkseen hyviä käytäntöjä tekoälyn hyödyntämisessä informaatiolukutaidon opetuksessa. Lisäksi ryhmä jatkaa työskentelyä avointen oppimateriaalien parissa yhdessä Avoimet oppimateriaalit -ryhmän kanssa. Tavoitteena on tuottaa koulutusta ja vertaistukea materiaalien tekemiseen ja julkaisemiseen Avointen oppimateriaalien kirjastossa (AOE).

Vaikuttavuus syntyy työmme tuloksena

AMKIT-konsortion strategian mukaisesti tuomme esiin kirjastojen vaikuttavuutta. Konsortio vastaa lausunto- ja kommentointipyyntöihin tarvittaessa. AMK-kirjastojen ja yhteiskirjastojen käyttäjäkysely toteutetaan jälleen keväällä 2025.

Yhtenä vaikuttavuuden esilletuomisen tapana on tilastotieto. Vuonna 2024 päätettiin, mitä tietoja amk-kirjastojen yhteistilastoon kerätään ja että AMKIT-konsortio koordinoi tilastotiedon kokoamista ammattikorkeakoulukirjastoilta. Vuoden 2025 aikana käydään vielä keskustelua yliopisto- ja yhteiskirjastojen kanssa tavoitteena saada yliopisto- ja amk-kirjastojen tilastointi mahdollisimman yhteneväiseksi. Lisäksi päätetään, miten tilastotieto esitetään ja avataan. Tietojohtamisen työryhmä pyrkii tunnistamaan sellaisia tilastotietoon perustuvia esitystapoja, jotka tuovat esiin amk-kirjastojen vaikuttavuutta.

Konsortion metatietoryhmä tukee ja edistää kuvailijoiden osaamista ammattikorkeakouluissa. Ryhmä tekee näkyväksi kuvailijoiden asiantuntemuksen merkityksen laadukkaan metadatan tuotannossa tavoitteenaan lisätä kuvailutyön arvostusta ammattikorkeakouluissa. Ryhmä myötävaikuttaa siihen, että kansallisten ryhmien välillä käydään aktiivista vuoropuhelua ja tuo keskusteluissa esille amk-kentän näkemystä formaattien, sovellusohjeiden ja standardien kehitystyöhön. Työryhmä edistää myös tutkimusdatan kuvailun yhtenäisten käytänteiden luomista ja käyttöönottoa ammattikorkeakouluissa osana FAIRDATA-kokonaisuutta sekä tukee automaattisen kuvailun ja tekoälyn käyttöönottoa eri kirjastojärjestelmissä.

Toimintavuonna metatietoryhmä tukee uuden RDA:n haltuunottoa kirjastoissa. Lisäksi ryhmä perehtyy uuden BIBFRAME-tietomallin kuvailutyökaluihin, jotka noudattavat linkitettyä kirjastodataa ja kuvailevat aineistoja uudella formaatilla. Metatietoryhmän tavoitteena on varmistaa, että amk-kirjastoissa on kuvailuosaamista jatkossakin. Ryhmä ylläpitää ja päivittää Metatiedon mestariksi -verkkokurssia, jonka avulla voidaan kehittää kuvailijoiden osaamista sekä perehdyttää uusia kuvailijoita metatiedon tuottamiseen. Päivitetystä verkkokurssista kerätään palautetta, joka otetaan huomioon kehittämistyössä. AMK-kuvailijoiden osaamistarpeita muuttuvassa toimintaympäristössä kartoitetaan säännöllisillä kyselyillä. Ryhmä järjestää webinaareja eri teemoista amk-kuvailijoille.

Konsortio tukee myös kestäväen kehityksen jalkauttamista kirjastoihin ja hiilijalanjälkemme pienentämistä. Kestävä kehitys -ryhmän tavoitteena on kestäväen kehityksen osaamisen kasvattaminen ryhmän sisällä ja amk-kirjastoissa. Kestäväen kehityksen työryhmän työskentelyssä hyödynnetään Arenen kestäväen kehityksen työkirjaa. Työryhmä jatkaa amk-kirjastojen oman työkirjaversiön kehittämistä, käytön aktiivista edistämistä ja työkirjan käyttökokemusten seurantaan amk-kirjastoissa. Ryhmällä on työkirjasta käytössään myös oma versio, josta konkreettisine suunniteltuina toimenpiteinä voidaan nostaa esiin esimerkiksi aineistojen hiilijalanjäljen laskennan selvitys sekä amk-kirjastojen yhteiset kestävä kehitys -teemaiset viestintäkampanjat ja -koulutukset. Ryhmä harkitsee osallistumista IFLAn Green Library Award 2025 -kilpailuun.

Kestäväen kehityksen työryhmä tapaa pääasiallisesti verkossa noin kahden kuukauden välein. Vuodelle 2025 on suunnitteilla myös työryhmän lähitapaaminen ja mahdollinen tutustumisvierailu johonkin vaikuttavaan kestäväen kehityksen organisaatioon. Ryhmä pyrkii verkostoitumaan ja lisäämään yhteistyötä muiden kirjastosektorien kestäväen kehityksen toimijoiden kanssa (Kansalliskirjasto, FUN, yleiset kirjastot ja erikoiskirjastot).

Theseus

Theseus-toimistossa valmistaudutaan DSpace-päivityksen Theseukseen tuomiin huomattaviin muutoksiin Kansalliskirjaston antamassa aikataulussa. Muutosten mittavuuden vuoksi kehittämisresurssit varataan vuonna 2025 pitkälti päivityksen läpivientiin ja siitä tiedottamiseen. Theseus-toimistossa listataan käyttäjiltä tulleet toiveet uuden käyttöliittymän suhteen ja panostetaan sen käytettävyyteen. Edelleen seurataan opinnäytetöihin ja julkaisuihin vaikuttavia muutoksia ja huomioidaan ne Theseuksen kehittämistyössä. Yhteisen pitkäaikaissäilyttämisprosessin vaatimuksia ja mahdollisuuksia kartoitetaan edelleen yhteistyössä Kansalliskirjaston, Kansallisarkiston ja mahdollisesti myös muiden asiaan liittyvien toimijoiden kanssa. Theseus-kehittämisryhmässä aloittaa uusi puheenjohtaja ja yhteistä toimintaa käynnistetään lähitapaamisella. Kehittämisryhmä pohtii, onko tarpeellista laatia Theseukselle varautumissuunnitelma erilaisten poikkeus- ja häiriötilanteiden varalle. Rinnakkaistallentajien ja Theseus-yhteyshenkilöiden yhteistyötapaamiset sekä Theseus-tuotot jatkuvat verkossa.

Kreodi

Vuonna 2025 julkaistaan neljä lehteä, kaksi numeroa keväällä ja kaksi syksyllä. Edellisvuosien tapaan osa numeroista on teemanumeroita, kuitenkin niin että niissä voidaan tarvittaessa julkaista artikkeleita myös teeman ulkopuolelta. Kesällä 2025 järjestettävässä toimituskunnan kehittämispäivässä käsitellään erityisesti lukijatutkimuksessa esiin nousseita asioita ja niiden antamia ajatuksia lehden kehittämiseksi. Mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan järjestetään myös kirjoittajakoulutusta toimitukselle ja amk-kirjastolaisille.

Konsortion viestintä 2025

Viestintää jatketaan konsortion viestintäperiaatteiden mukaisesti. Konsortion toiminnasta tehdään joulun alla vuosikirje sidosryhmille ja kumppaneille, jossa kerrotaan kuluneen vuoden tapahtumista.